

Tytuł: Ocena rozwoju somatycznego dzieci – teoria i praktyka / Assessment of somatic development of children – theory and practice

Słowa kluczowe: WZROST ?AKCELERACJA? ?SIATKI CENTYLOWE ?WCZE?NIAKI
Keywords: GROWTH ?ACCELERATION ?GROWTH CHARTS ?PRETERM INFANTS

Autorzy:

Zbigniew Kuśaga - <p>Zakład Zdrowia Publicznego Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”</p>

Anna Dobrzańska - <p>Kierownik Kliniki Neonatologii, Patologii i Intensywnej Terapii Noworodka, Instytut „Pomnik ? Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa</p>

Honorata Kołodziejczyk - Pracownia Antropologii, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa

Kinga Gradowska - <p>Klinika Neonatologii, Patologii i Intensywnej Terapii Noworodka, Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”, Warszawa</p>

Dariusz Gruszczyński

Streszczenie:

Podstawową umiejętnością pediatry jest ocena rozwoju somatycznego dziecka pozwalająca określić stan zdrowia, odżywienia, poziom opieki zdrowotnej i wychowawczej pacjenta. Parametry, które mają największe znaczenie w codziennej pracy lekarskiej, to wysokość (do 18 m.ż. – długość), masa ciała, obwód głowy i obwód klatki piersiowej. W praktyce klinicznej przydatna jest ocena **wskaźników** niedowagi/nadwagi/otyłości: **BMI (wskaźnik Queteleta II)** oraz **I (wskaźnik Cole’a)**. Do wykonania pomiarów stosuje się proste narzędzia takie jak waga, taśma krawiecka, ławeczka Epsteina, ekierka, antropometr, liberometr. Interpretacji uzyskanych wyników pomiarów należy dokonywać biorąc pod uwagę zjawisko akceleracji oraz w oparciu o obowiązujące układy odniesienia, jakimi są siatki centylowe. Aktualnie zalecanymi siatkami centylowymi dla dzieci w wieku 0-5 lat są siatki WHO, dla dzieci w wieku 3-18 lat siatki OLAF, a dla wcześniaków siatki Fenton oraz nowe, dostępne online siatki INTERGROWTH21.

Abstract:

One of the basic skills of a pediatrician is to assess the child's somatic development that allows to determine: a health and nutrition status, a level of health care and education of the patient. The most important parameters in daily practice are: height (length – up to 18 months of the life), weight, head circumference and chest circumference. In clinical practice, it is useful to assess the indicators of underweight/overweight/obesity such as: **BMI (Quetelet II index)** and **I (Cole's index)**. Simple tools such as weight scale, measuring tape, Epstein's bench, square set, anthropometer, and liberometer are used to make measurements. Interpretation of the measurement results should be based on current growth charts and take into account the phenomenon of acceleration. Currently available and recommended growth charts for children 0-5 years are WHO Child Growth Standards, for children aged 3-18 years OLAF growth charts, and for premature babies Fenton's Preterm Growth Charts and new INTERGROWTH21 Standards, available online.